

Til: HF

Dato: 25.10.2013
Saksnr...:2013/12523

IAKH - kartlegging av kompetanse innen Norden-tematikk

Her følger IAKHs svar på invitasjonen til kartlegging av instituttets forsknings- og undervisningskompetanse innen Norden-tematikk i forbindelse med den nye mulige tverrfakultære satsningen *Unpacking the Nordic Model*. IAKHs svar er basert på fakultets struktur i deres invitasjon og tar utgangspunkt i de tre spørsmålene som der ble anført. Spørsmålene besvares for seg.

- 1) Kartlegging av kompetanse (forskere og forskergrupper) innenfor et eller flere av de tematiske områdene, eventuelt andre relevante områder innenfor hovedtematikken:

Flere av IAKHs vitenskapelig tilsatte arbeider innen temaer som er relevante for ett eller flere av de identifiserte tematiske områdene. I tillegg vil IAKH foreslå et tematisk område som ikke var identifisert i utlysningen. Hvert av de identifiserte tematiske områdene behandles for seg. Forslaget fra IAKH til tematisk område som ikke var blant de identifiserte, kommer som eget vedlegg.

The preconditions of the Nordic Model: history and scientific roots of the concept; historical, social and cultural preconditions.

Lund, Julie. Førsteamanuensis. Forskningskompetanse: Nordisk arkeologi, yngre jernalder og middelalder. Aktuelle forskningstema: Nye innsikter via moderne naturvitenskapelige metoder i arkeologien utfordrer deler av den tradisjonelle vikingtids- og middelalderforskningen. Myter om den sterke kongemakt og de frie bønder som forutsetning for fremveksten av den norske stat blir utfordret.

Hedeager, Lotte. Professor. Forskningskompetanse: de politiske, symbolske og ideologiske forutsetninger for Nordens jernaldersamfunn og oppkomsten av kongemakten i Nord-Europa. Aktuelle forskningstema: Nord-Europas identiteter i jernalder og tidlig middelalder.

Orning, Hans Jacob. Professor. Forskningskompetanse: Norrøn og nordisk middelalder. Aktuelle forskningstema: Statsutvikling i Skandinavia og det nordlige Europa i middelalderen. (Sammen med Jon Vidar Sigurdsson.)

Sigurdsson, Jon Vidar. Professor. Forskningskompetanse: Statsutvikling i Skandinavia og det nordlige Europa i middelalderen. (Sammen med Orning.) Nordisk kulturhistorie perioden 800-1400. Aktuelle forskningstema: Den norrøne politiske kulturen ca. 900-1400. Hvor tett forbundet var den politiske utviklingen i Skandinavia på denne tiden?

Rian, Øystein. Professor. Forskningskompetanse: Tidlig moderne historie i Norden. Særlig vekt på politisk-, sosial- og regionalhistorie. Aktuelle forskningstema: Ensrettingens historie i Danmark-Norge fra reformasjonen til 1814.

Sandvik, Hilde. Professor. Forskningskompetanse: Norsk og europeisk historie 1500-1850. Aktuelle forskningstema: Forutsetninger for en nordisk modell: kjønn, 1814, leseferdighet og politisk kultur.

Storsveen, Odd Arvid. Professor. Forskningskompetanse: Norsk historie på 1800-tallet. Nasjonalisme og kulturhistorie. Aktuelle forskningstema:

1) "1814 – grunnloven – historisk virkning og sosial forankring". NFR-støttet prosjekt som løper ut våren 2014. Prosjektet har en utpreget nordisk profil og har et nettverk som strekker seg ut over nordens grenser.

2) Politisk utvikling og integrasjon i Norden 1814-1914: oppgjør, konfrontasjoner og visjoner.

The cornerstones of the Nordic Model, such as its institutions (e.g. education, health, law, religion) and its primary relations (e.g. labour, gender, individual freedom versus collectivism, centre versus periphery).

Kjeldstadli, Knut. Professor. Forskningskompetanse: Moderne sosial- og kulturhistorie. Aktuelle forskningstema: Migrasjonshistorie og kollektive bevegelser.

Sandvik, Hilde. Professor. Forskningskompetanse: Norsk og europeisk historie 1500-1850. Aktuelle forskningstema: «Protest and popular movements», dette er felt der det allerede er etablert tett samarbeid med forskere fra Sverige og Danmark. Det er allerede satt i gang et bokprosjekt med tittelen: *Contention and Democracy in Scandinavia c. 1750-2010*.

Bruland, Kristine. Professor. Forskningskompetanse: Økonomisk historie 1700-1900, særlig industri- og teknologihistorie. Aktuelt forskningstema: "Northern Light", søknad sendt forskningsrådet. Målet for prosjektet er: "to explore how the foundations of the European knowledge economy were built historically. The project aims to uncover the experience of the Nordic region by investigating how this poor and peripheral area created some of the richest economies in the world."

Nordic stories, identities and beliefs: the Nordic narratives, discourses and myths, the Nordic hero, as well as the role of nature in Nordic culture and identity.

Friedmann, Robert Marc. Professor. Forskningskompetanse. Vitenskaps- og universitetshistorie, polarhistorie og historisk kunnskapssosiologi. Aktuelle forskningstema:

- a) The various *Others* in the constructed narratives of consensual Nordic Identities.
- b) “The rise of Nordic environmental sciences and its significance for Nordic environmentalism.”

Prescott, Christopher. Professor. Forskningskompetanse: Yngre jernalder i Norden. Aktuelle forskningstema: Myter og historier om hvordan den nordiske identitet har blitt konstruert. Migrasjon og kulturkontakt.

Hedeager, Lotte. Professor. Forskningskompetanse: de politiske, symbolske og ideologiske forutsetninger for Nordens jernaldersamfunn og oppkomsten av kongemakten i Nord-Europa. Aktuelle forskningstema: Jernalderens myter om helter og eliter i konstituering av politisk makt og sosiale institusjoner.

Sandmo, Erling. Professor. Forskningskompetanse: Kulturhistorie, tidlig moderne tid. Aktuelle forskningstema: Konstruksjonen av kunnskapsregimer i tidlig moderne tid i Norden. Hvordan har makt konstituert seg via kunnskap og hvordan har de konstruerte kunnskapsregimer vært konstituerende for makt i de nordiske land i tidlig-moderne tid?

Nordic safety, justice, norms and wellbeing. The power of norms in Nordic societies; freedom of speech, rights of minorities and human rights.

Sandvik, Hilde. Professor. Forskningskompetanse: Norsk og europeisk historie 1500-1850. Aktuelle forskningstema: «Protest and popular movements», dette er felt der det allerede er etablert tett samarbeid med forskere fra Sverige og Danmark. Det er allerede satt i gang et bokprosjekt med tittelen: *Contention and Democracy in Scandinavia c. 1750-2010.*

Nordic lifestyles and lifespan. Gender, childhood, families, aging, migrants. Forms of belonging as well as alienation.

Fuglestad, Ingrid. Førstemanuensis. Forskningskompetanse: Migrasjon og kulturmøter. Aktuelle forskningstema: "Meetings make history" NFR-støttet forskningsprosjekt om kulturmøter og kunnskapsoverføring i Nord-Europa i mesolittisk tid.

Kjeldstadli, Knut. Professor. Forskningskompetanse: Moderne sosial- og kulturhistorie. Aktuelle forskningstema: Migrasjonshistorie og kollektive bevegelser.

Hagemann, Gro. Professor. Forskningskompetanse: Moderne skandinavisk historie, kjønns historie. Aktuelle forskningstema: Prosjektet «Mellom markedsøkonomi og befolkningspolitikk: Husarbeidets ideologi og praksis.» Hagemann har et delprosjekt som dreier seg om gifte kvinners medborgerskap i sosialdemokratiets tidsalder.

Lund, J./Prescott, C./Hedeager, L. (forskningskompetanse; se over) Aktuelle forskningstema: De nordiske samfunns kulturelle røtter studert via migrasjonshistorie.

The Nordics in the World. Global perceptions of and interest in Nordic life, art and culture, global interest in the Nordic Model. The role of the Nordics in the world, cultural encounters and border areas. How migration (travelling in and out) has existed at all times and left cultural impacts.

Waage, Hilde Henriksen. Professor. Forskningskompetanse: Norges rolle som fredsaktør i Midtøsten. Aktuelle forskningstema: Har vi en nordisk freds-/utenrikspolitisk modell? Oslo-prosessen – hvorfor Norge og ikke for eksempel Sverige?

Pouillard, Veronique. Førstemanuensis. Forskningskompetanse: Internasjonal/global forbruker- og konsumerhistorie, reklame og propaganda. Aktuelle forskningstema: Den nordiske modellen sett utenfra. Hva gjør den nordiske modellen *nordisk*? Europeiske perspektiver på velferdsstaten.

Pouillard er også veileder for ph.d.-kandidat Andreas Mørkved Hellenes, hvis ph.d.-prosjekt «Promoting the Swedish Model in France. Changes and Continuity at the Swedish Institute in Paris 1975-2000» vil være svært relevant for dette temaområdet.

Fakultet åpner også for innspill på andre relevante områder innenfor hovedtematikken. IAKH ønsker i tråd med dette å foreslå at *Nordic Peace* blir et eget temaområde, og viser til vedlagte notat.

- 2) En kartlegging av eksisterende emner og studieprogrammer som er relevant for et eller flere av de tematiske områdene.

Svært mange av IAKHs emner og studieprogrammer vil være relevante for de identifiserte tematiske forskningsområdene, både innen arkeologi og historie:

Både bachelor- og masterprogrammet i historie vil være relevante for et eller flere av de tematiske områdene, det samme gjelder for ARKO-programmet.

Oversikt over relevante emner:

Arkeologi:

ARK1030 Jernalder- og middelalderarkeologi i Nord-Europa med vekt på Norden
ARK2000 Arkeologisk idehistorie
ARK 2011 Forhistorisk arkeologi
ARK2031 Historisk arkeologi
ARK2130/4130 From the Bronze Age to the Vikings and Beyond. Archaeological Analysis of Past Technology
ARK 4070 Miljøarkeologi
ARK4310 Arkeologisk feltkurs, nordisk.

Historie:

HIS1110 Eldre norsk historie
HIS1310 Nyere norsk historie
HIS2131/4131 Fra viking til hvitekryst. Norsk politisk kultur ca 750–1300
HIS2133/4133 Helgenkult i Norge og Island ca. 1000–1300
HIS2135/4135 Fakta og fiksjon. Snorre Sturlason og historiens kollisjon med den historiske romanen
HIS2140/4140 Objects and Identities in the Viking Age (c. 750–c. 1050)
HIS2142/2142 Lokalsamfunn og sentralmakt i Norge 1270–1500: Samvirke eller spenning?
HIS2158/4158 Demokratisk teori og historisk praksis 1750–1815
HIS2159/4159 Offentlighetens framvekst ca. 1700–1814: Danmark-Norge i europeisk kontekst

HIS2014 Arven fra Napoleon: Norden og Europa mellom reform og restaurasjon 1800–1850
HIS2335/4335 Into the Ice: Norwegian Polar History
HIS2353/4353 Fra Nygaardsvold til Stoltenberg. Arbeiderpartiet i norsk politikk 1930–2010
HIS2419/4419 Liberalisme og sosialdemokrati: Norsk politikk 1970–2000
HIS2426/4426 Et lite land i verdenskrigen: Norge 1939–1945.

3) Navn på nøkkelpersoner som kan være med på å utvikle et eller flere av de tematiske områdene.

Jon Vidar Sigurdsson (Preconditions of the Nordic Model)

Knut Kjeldstadli (Cornerstone of the Nordic Model; Nordic lifestyles and lifespan; Nordics in the world)

Hilde Sandvik (Cornerstone of the Nordic Model; Nordic Safety, justice, norms and wellbeing)

Olav Njølstad (Nordics in the world)

Tor Egil Førland (Nordic peace, jf. vedlegg)

Christopher Prescott (Nordics in the world/Migration)

Med hilsen

Tor Egil Førland
instituttleder

Katrine Randin
Administrativ leder

Saksbehandler: EKH